

ص

مکی سوره دی ۸۸ آیتونه لری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ١

صاد- (په اصل معنی یی الله تعالی او رسول صلی الله علیه وسلم ډیر ښه پوهیږی) قسم په قرآن (چی د حقایقو، اخلاقی او ټولنیزو لارښوونو او د حلالو او حرامو د احکامو) په ذکر مشتمل دی.

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ٢

(د قرآن له منلو څخه د کافرانو د انکار لویه وجه دا ده چې) دوی په سخته سرکشی، تکبر او عداوت کې ډوب دی.

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَاوَلَاتِ حَيْنٍ مِّنَاصِ ٣

له دوی وړاندې، مونږ ډیر داسې قومونه تباہ کړی (چې د پیغمبرانو په مقابل کې جنگیدل او چې کله له څلورو خواو، الهی عذاب را ونيول، د مرستې لپاره یې) ډیرې چیغې سوري ووهلي خو د تیبنتی او نجات وخت او فرصت یې له لاسه وتلی و.

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ هٰذَا سِحْرٌ كٰذِبٌ ٤

او دا ورته د حیرانتیا وړ ښکاریده چې د دوی له خپل (انسانی) جنس نه ورته یو اخطار ورکونکی (پیغمبر) راغلی، او کافرانو به ویل چې دی لوی دروغجن کوډگر دی.

أَجْعَلُ الْاِلٰهَةَ الْاِلٰهًا وَّاحِدًا اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ٥

(دوی وایی) آیا (محمد) د ډیرو خدایانو په ځای، یو خدای غوره کړی؟ دا څه نااشنا خبره ده.

وَاَنْطَلَقَ الْمَلٰٓئِمِنْهُمْ اَنْ اَمْشُوا وَاَصْبِرُوا عَلٰٓی ءَالِهَتِكُمْ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ ٦

يُرَادُ ٦

(ابو جهل او د قريشو نور سرداران او اشراف چې د ابوطالب په منځگړیتوب، د خپلو خدایانو د درناوی لپاره د پیغمبر علیه السلام حضور ته راغلل او آنحضرت ورته د توحید کلمه وړاندې کړه ټول په ډیر قهر او غصه)

له مجلسه ووتل (او خلکو ته يې اعلان وکړ چې) لار شى او د خپلو خدايانو په ساتنه او عبادت ټينگ او ثابت ودريزي، ځکه مونږ دغه (د يو خداى د منلو) دعوت نشو منلى.

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ اِنْ هَذَا اِلَّا اَخْتِلَاقٌ ۷

مونږ دغه (د واحد خداى د عبادت مسأله) په وروستنى دين (عيسويت) کې نه ده اوريدلي (ځکه عيسويان هم په دريو خدايانو عقیده لري) دا (د الله د توحيد ادعا) يوازې جوړ شوى دروغ دى.

اَمْ نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا

عَذَابٍ ۸

آيا زمونږ په منځ کې (چې د مال، ثروت او مقام او قدرت لرونكى يو) قرآن يوازې (په بيوزلى يتيم محمد) نازلېږي؟ (الله تعالى وفرمايل چې كافران) زما د قرآن په باب په شك كې دى، بلكه لا تر اوسه يې د عذاب خوند نه دى ځكلې (چې د قرآن په حقانيت د اقرار چيغې ووهي).

اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۹

آيا ستا د برلاسى او بينونكى رب د رحمت خزاني، د دوى په لاس كې دى (چې د نبوت منصب چاته چې يې وغواړي په لاس وركړي؟).

اَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي

الْاَسْبَابِ ۱۰

او كه د آسمانونو او ځمكې او په هغو كې د شته موجوداتو او مخلوقاتو مالكييت او سلطنت د دوى په لاس كې دى؟ (كه فرضاً داسې وي) نو په هر ډول وسايلو (چې كولى شي) پورته دې وخيژي او د وحې د نزول مخه دې ونيسي.

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْاَحْزَابِ ۱۱

دوى په حقيقت كې (د كفر او شرك د احزابو) يو كوچنى لښكر دى چې د (بدر د غزا په ډگر كې به) هر ورو ماتي وخورى.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْنَادِ ۱۲

له دوى نه وړاندې هم د نوح قوم او عاديانو او فرعون چې په ټولو مادى وسايلو سمبال وو، (د پيغمبرانو دعوت) دروغ گڼلى و.

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾

او ثمودیانو او د لوط قوم او اصحاب لیکه چی تول (د کفر او شرک) احزاب دی.

إِنَّ كُلَّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾

هر یوه یی پیغمبران دروغ وگنل او له همدې امله ورباندې د عذاب فیصله صادره شوه.

وَمَا يَنْظُرُهُمْ هَوْلًا إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

او (ستا د عصر کافران چی ستا له حق دعوت نه انکار کوی) هغې هیبتناکې او مرگونې چیغې ته انتظار باسی چی هیخ خنډ او خنډ به پکې نه وی.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

او دوی (د ملنډو او مسخرو) په توگه وایی : ای ربه ! زموږ د عذاب برخه، مونږ ته د حساب کتاب له ورځې نه وړاندې راکړه.

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٧﴾

(ای پیغمبره! ستا او اسلامی دعوت په ضد) د مشرکانو او کافرانو ټولې گستاخانه خبرې، په صبر او استقامت وزغمه، او زما بنده داود رایاد کړه چی (د جسمانی او روحانی) قوت او پوهې لرونکی، (او د خپل رب حضور ته) تابعدار او رجوع کوونکی و) (د طالوت د حکومت په وخت کې د جالوت د قواو په ضد په پوره ثبات او استقامت وجنغید، جالوت یی وواژه او بالاخره ورته حکومت او اقتدار هم ورپه برخه شو).

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

مونږ ورته غرونه تابع او مسخر کړی وو، چی سهار ماښام به یی له داود علیه السلام سره تسبیحات تکرارول.

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٩﴾

او مارغان مو هم په ډله ایزه توگه د هغه تابع کړی وو (چی تسبیحات به یی ورسره زمزمه کول) او ټول د الله تعالی حضور ته عبادت کوونکی وو.

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُمْ وَوَعَّيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخُطَابِ ﴿٢٠﴾

او د هغه د سلطنت بنسټونه مو (په مختلف النوع پوځونو داسی) ټینګ کړل (چی په ټوله نړی یی رعب او هیبت پروت و، او حکمت (نبوت، بڼه تدبیر، نطق او فصاحت او د مسایلو د سالم قضاوت قوت او نور راز راز علمی او عملی کمالات) مو هم ورکړی وو) (خو بیا هم له الهی ابتلا او ازمیښت نه خلاص نه شو):

❁ وَهَلْ أَتَاكَ نَبُوءُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾

(ای پیغمبره!) د هغو جگړه کوونکو له حاله خبر یې چې د هغه د عبادتخانی په دیوال ورواوختل.

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَرَّعَ مِنْهُمْ^ط قَالُوا لَا تَخَفْ^ط خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى

بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ^ط وَأُهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾

کله چې د داود (د عبادت خونی ته) ورننوتل (او له حفاظتی او امنیتي تدابیرو څخه په تیریدو په ناگهانی توگه هغه ته مخامخ ودریدل، داود علیه السلام چې پخپل عبادت کې مصروف و) وویرید، خو هغوی ورته وویل: مه ویریزه. مونږ دوه ډلې مخالفین او د قضاوت غوښتونکی یو چې یوې ډلې په بلې ظلم زیاتې کړی، نو ته مونږ ترمنځ عادلانه قضاوت وکړه (او پخپله فیصله کې) له ظلم نه کار مه اخله او مونږ ته سمه او د انصاف لاره وښایه.

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجْمَةً وَلِي نَجْمَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي

فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

(مسأله دا ده چې: دا زما ورور دی او نهه نوی میړی لری، او زه صرف یوه میړه لرم، خو دی غواړی چې زما دغه یوه میړه هم راڅخه واخلي او خپلې سل ورباندې پوره کړی. (بل مشکل دا دی چې ورور می څنگه چې په مال او ثروت کې له ما ښه مور پټ دی، پوره خوله ور او خبر لوڅ هم دی) او په خبرو کې می داسې ملامتوی (چې ټول خلک د ده د خبرو په اوریدو، ما ته د پرې گوته نیسی).

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجْمِكَ إِلَى نِعَاجِهِ^ط وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لِيَبْغِيَ

بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ^ط

وَوَظَنَّ دَاوُدَ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ^ط وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾

(داود) وویل: بیشکه چې ده پخپله غوښتنه چې ستا میړه له خپلو میړو سره زیاتول غواړی، په تا ظلم کړی او ډیر داسې شریکان شته (چې د خپلې زیاتې برخې په لرلو سره د لږو برخو په لرونکو) ظلم کوی، خو هغه کسان چې ایمان یې راوړی او نیک کارونه کوی، مستثنی دی خو شمیر یې په دنیا کې ډیر لږ دی. او داود ډیر ژر پوه شو چې دا پېښه د ده لپاره یو ازمېښت او امتحان و، نو فوراً خپل رب ته په سجده پریوت او بښنه یې وغوښته.

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَعَابٍ ﴿٢٥﴾

نو مونږ هم (د دغه يو طرفه قضاوت له امله) هغه ته بېننه وکړه، بې له شکه چې هغه زمونږ په نزد د لوري مرتبي او منزلت لرونکی او نیک شخصیت دی (او په دغه اشتباه سره د ده په قدر او منزلت کې کوم بدلون نه دی راغلی).

يٰۤاَوْدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ

الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُمْ

عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

(ورته مو وويل:) ای داوده! ته په ځمکه کې زمونږ خليفه او ځايناستی يې (چې نبوت او لوی سلطنت مو درکړی) نو د خلکو ترمنځ د عدالت او انصاف په رڼا کې داسې فيصله کوه، چې ستا نفسی خواهشات پکې شامل نه وي، ځکه د نفسی خواهشاتو پيروي، انسان د الله تعالی له لارې منحرفوی، بيا يې د حساب کتاب ورځ هيره او د دردوونکي عذاب وړ گرځي.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَوَيْلٌ

لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾

او آسمانونه او ځمکه او د هغو ترمنځ موجودات مو باپيزه او بې هدفه نه دی پيدا کړی، دا د کافرانو گومان دی (چې وايي: ژوند يوازي د خوراک څښاک او مزدو چرچو نوم دی او وروسته کوم حساب کتاب او پوښتنه نشته). نو افسوس دی په کافرانو چې دوزخ ته ورتلونکی دی.

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَالْمُفْسِدِيْنَ فِي الْاَرْضِ

أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

آيا (امکان شته) چې مونږ، نیک عمله مؤمنان له مفسدينو او تخريبکارانو سره په يوه ليکه کې ودروو. آيا پرهيزگاران او مفسدين سره يو شان دی؟ (نه، هيڅکله برابر نه دی او دغه کار له الهي عدل او حکمت سره کاملاً منافی دی).

كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو

الْأَلْبَابِ ٢٩

دا کتاب (قرآن) چي مونږ تاته نازل کړی، له برکت نه ډک دی ترڅو یې (خلک) په آیتونو کې ښه فکر او تدبیر وکړی او په خبره پوه کسان ترې پند اخستی شي.

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ٣٠

او داود ته مو(خو) سلیمان وربښلی و، چي زمونږ نیک بنده (او د خپل پلار داود په شان د الله تعالی نبي او پاچا) او خپل رب ته ډیر زیات رجوع کوونکی و.

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِيَتُ الْجِيَادُ ٣١

کله چي ورته مازیکر مهال د اصیلو ګرندیو آسونو مارش وړاندې شو.

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ

بِالْحِجَابِ ٣٢

نو ویې ویل: ما ځکه له دې آسونو سره ډیره مینه وکړه چي غواړم له هغو نه له اعلاء کلمة الله لپاره (په مقدس جهاد کې استفاده وکړم، او بیا یې پرله پسې آسونو ته کتل) تر دې چي په ځغاسته کې یې له سترګو پناه شول .

رَدُّوَهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ٣٣

(د آسونو ښکلا او ځغاسته دومره زړه راکښونکې وه چي سلیمان علیه السلام وویل: یو ځل یې بیا زما مخي ته حاضر کړی) او کله چي ورته راوستل شول، د مینې او شفقت لپاره یې ورله (په پنډیو او غاړو لاس تیر کړل.

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ٣٤

او بیشکه چي سلیمان مو(د هغه د دې هیلې له امله چي غوښتل یې زوی یې له ده نه وروسته د پاچاهۍ په تخت کینی او سلطنت د ده په کورنۍ کې نسل په نسل دوامدار پاتې شی) وازمایه او په تخت مو ورته یو مر جسد وروغورزاوه او بیا یې (چي د زوی یې کفایتی ورته ثابته شوه، بیرته له خپلې هیلې تیر شو او) له الله تعالی یې بښنه وغوښته .

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ

الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

ويي ويل: ای زما ربه ماته بښنه وکړه او داسې پياوړی سلطنت راکړه چې له ما نه وروسته يې هيڅوک مستحق و نه گڼل شي، او ساری يې په دنيا کې ونه ليدل شي. بيشکه چې ته تر ټولو ښه لورونکی ذات يې.

فَسَحَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾

نو(مونږ يې دعا قبوله کړه او) باد مو د هغه تابع او مسخر کړ، هر چيرې چې به هغه غوښتل په فرمان به يې آرام او نرم روان و(او د ده اوږده سفرونه يې رالند کړي وو).

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ﴿٣٧﴾

او د شيطانانو له ډلې مو ورته معماران او لامبوزن هم (مسخر او تابع کړي وو).

وَأَخْرَجْنَا مَقْرِنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

او نور(شياطين) چې په خنځيرونو تړل شوي وو(د هغه په واک کې مو ورکړل تر څو د هغه په حکومت کې گډوډوي او فساد جوړ نه کړي).

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

(او ورته مو وويل) چې د دغه(لوی سلطنت لويې خزانې) زمونږ لويه لورينه ده(چاته چې ته غواړې) بې حسابه ترې بخشش ورکوه(او چاته چې نه غواړې) لاس ترې ونيسه.

وَإِنَّا لَهُ، عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحَسَنَ مَّعَابٍ ﴿٤٠﴾

بيشکه چې سليمان زمونږ حضور ته مقرب او د لوړې مرتبې او نیک عاقبت لرونکی شخصيت و.

وَأذْكَرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ

وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

او زمونږ بنده ايوب رايا د کړه چې خپل رب ته يې دعا وکړه : شيطان مې(د رنځ او تکليف په وسيله) خوروی او د ناروغۍ په شدت کې وسوسي هم راچوی او ستا له رحمت نه مې نا اميده کوی).

أَرْكُضُ بِرَجْلِكَ هَذَا مَغْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

(نو د دعا په استجابت کې مو ورته امر وکړ چې) په پښو دې ځمکه ووهه، د غسل او څښلو لپاره به دې د یخو اوبو (چینه) راوبهیري (د همدغې چينې د اوبو څښاک او غسل د ایوب علیه السلام د صحت او شفا سبب شو).

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

او د ده د کورنۍ هغه غړي مو (چې د ده د اتلس کلني اوږدې ناروغۍ په موده کې ترې خواره واره شوي وو، ورته بیرته راتول) او د هغو په شان نور مو هم ورته وروپیل، تر څو زمونږ له خوا رحمت او د عقل د خاوندانو لپاره پند او نصیحت شي (چې باید د کړاوونو او مصیبتونو په وخت کې صبر او خپل رب ته رجوع وکړي).

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاضْرِبْ بِهِ، وَلَا تَحْنُثْ إِنَّهُ إِذَا وَجَدَنَّهُ صَابِرًا نِعَمَ الْعَبْدِ

إِنَّهُ ذَا أَوَّابٍ ﴿٤٤﴾

(او ایوب ته مو وویل: د خپل هغه قسم د په ځای کولو لپاره چې د خپلې وفادارې او خدمتگاري میرمنې سره د ډیر عادی خفگان له امله دې په هغې باندې د سلو گوزارونو لپاره یاد کړي و) هغه د جارو د څو ډکو په دسته ووهه (او سوگند دې په ځای کړه). بیشکه مونږ ولیدل چې هغه (ایوب په مصیبت کې) ډیر زیات صبر کونکی، نیک انسان او خپل رب ته تابع او توبه کونکی و.

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَرِ ﴿٤٥﴾

او زمونږ بندگان ابراهیم، اسحاق او یعقوب د یادولو دي چې (د خپل رب په طاعت او د دین په اسرارو کې) د قدرت او بصیرت خاوندان وو.

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾

او هغوی مو د آخرت د یاد او اعتقاد لپاره په ځانگړي توگه پاک کړل.

وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

او بیشکه چې هغوی زمونږ په نزد ډیر غوره او نیک بندگان وو.

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

او اسماعیل، الیسع او ذالکفل ټول د یادولو وړ نیک شخصیتونه وو.

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَّآبٍ ﴿٤٩﴾

دغه (مبارک قرآن) د بند او نصیحت منبع (او دغه واقعی داستانونه د الهی پیغمبرانو یاد گیرنه ده چې په دنیا کې به په عزت او لوړ نوم یادېږي) او بیشکه چې د پرهیزگارانو انجام او عاقبت ډیر غوره او نیک دی.

جَنَّتِ عَدْنٍ مَّفْحَاحَةً لَّهُمُ الْأَبْوَابُ ۵۰

(دغه نیک عاقبت) هغه تلپاتي جننونه دی چې دروازي به یې (د ملایکو له خوا په عزت او درناوی) د پرهیزگارانو په مخ خلا صیږي.

مُتَكِّينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفِكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ۵۱

په تختونو به یې ډډې وهلی وی او د دوی د خپلې خوښې میوې او خوراک څښاک به ورته راوړل کېږي.

وَعِنْدَهُمْ قَصْرَاتُ الطَّرْفِ أَنْرَابٍ ۵۲

داسې همزولي میرمنې به یې په خدمت کې وی چې یوازې له خپلو څښتنانو سره به یې مینه وی.

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ۵۳

(ورته به ویل کېږي) دا ټول هغه نعمتونه دی چې د قیامت د ورځې لپاره یې ستاسو سره وعده شوي وه.

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ۵۴

دا هغه الهی لورینه ده چې پای او اختتام نه لري.

هَذَا وَإِذَا لِلطَّغِينِ لَشَرٌّ مَعَابٍ ۵۵

دغه شو (د پرهیزگارانو برخه لیک خو د الله تعالی له اوامرو او احکامو نه) باغیانو او سرکشانو (او د الهی پیغمبرانو تکذیبوونکو) ته یوې ډیرې ناوړې مرجع او هستوګنځی خپله دروازه پرانستې او ورته په انتظار ده.

جَهَنَّمَ يَصْلُونَهَا فَيَنْسِلُ الْمَهَادُ ۵۶

هغه دوزخ دی چې دوی به ورننوځي، تر ټولو بد (او له زجر او شکنجو ډک) هستوګنځی (او له اوږه ډک فرش دی چې دوی د ځان لپاره هوار کړی دی) .

هَذَا فليذوقوه حَمِيمًا وَعَسَاقٍ ۵۷

(ورته به ویل کېږي) دغه جوشیدلي اوبه او بدبویه خیرنه مایع ستاسو لپاره (مقرر) څښاک دی، چې باید جبراً یې وڅښي.

وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجًا ۵۸

او لا نور ډول ډول عذابونه او شکنجې هم ورته په ځای پرته دی.

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَضٍ مَّعَكُمْ لَا مَرْجَا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ۝٥٩

(د دوزخ پیره داران به کافرو او مشرکو رهبرانو ته ووايي: دا ستاسو د پیروانو لښکر دی چې ستاسو سره به یو ځای دوزخ ته ننوزی. (رهبران به ووايي: زمونږ د پیروانو لپاره هیڅ کرامت او عزت نشته او) نه ورته ښه راغلاست وایو، ځکه هغوی هم (زمونږ په شان) د دوزخ مستحق دی (او په دې ډول به د دواړو ډلو) رهبرانو او پیروانو تر منځ د دنیوی دوستی او عقیدت ټولې تنستې وشلیری او د خپلو خپلو ناورو اعمالو او باطلو عقایدو په سزا به ورسی).

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْجَا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمَّوْهُ لَنَا فِئْسَ الْقَرَارُ ۝٦٠

(پیروان به خپلو رهبرانو ته) ووايي: بلکه تاسو ته دې ښه راغلاست نه وی، همدا تاسو زمونږ لپاره دغه عذاب لا وړاندې تیار کړی و. رښتیا چې ډیر بد هستوګنځی دی.

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ۝٦١

او وایي به چې ای ربه چا چې دغه عذاب زمونږ لپاره برابر کړی د اور دوه چنده عذاب ورته ورکړه.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ۝٦٢

او (کافران او مشرکان به په دوزخ کې) ووايي: په مونږ څه شوی، هغه اشخاص (مؤمنان) نه وینو، چې مونږ د اشرارو په نوم یادول.

أَتَخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ۝٦٣

آیا (هغوی جنتیان وو، او) مونږ پرې (ناحقه) ملنډې وهلې، او که زمونږ له سترگو پناه (په دوزخ کې) دی.

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ۝٦٤

د دوزخیانو ترمنځ دغه خبرې اړول کاملاً حقی او واقع کیدونکی دی.

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝٦٥

(ای پیغمبره!) ووايه: زه صرف ستاسو لپاره (له الهی عذابه) یو تنبیه درکونکی یم، او بیشکه چې د واحد قهار خدای نه غیر بل هیڅ معبود نشته.

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۝٦٦

هغه چي د آسمانونو او ځمکي او د هغو ترمنځ د شته موجوداتو او مخلوقاتو رب، برلاسی او ډیر بښونکی ذات دی.

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

(ای پیغمبره! خلکو ته) ووايه چي (قیامت) يوه ډیره لویه پيښه ده.

أَنْتُمْ عَنْهُ مَعْرَضُونَ ﴿٦٨﴾

خو تاسو ترې مخ څرخوی (او پخپله يې غور او فکر نه کوی).

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

زه د لوړو آسماني مقاماتو (او مقربو ملانکو) د هغو خبرو اترو په باب هيڅ معلومات نه لرم چي (د آدم د خلقت او د کائناتو د نظام د بقا او فنا په باب) روان وو.

إِنْ يُوْحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

ما ته صرف همدا وحی کيږي چي بايد تاسو (د کفر او شرک له ناوړو عواقبو نه) وويروم (خو د قیامت د ټاکلي نيتي په باب هيڅ معلومات نه لرم).

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِقُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾

(هغه وخت د يادوني وړ دی) چي ستا رب پرېښتو ته وويل: زه له خټي نه د بشر جوړولو اراده لرم.

فَإِذَا سَوَّيْتَهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾

نو کله چي زه د هغه د وجود قالب جوړ او له خپل (خانگري) روح نه (چي مالکيت يې يوازي له ما سره دی) پکي پو کړم (او هغه ژوندی او سالم انسان شی) تاسو ورته (د تعظيم) سجده وکړی.

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

ټولو پرېښتو (د الهی حکم په تعميل آدم ته د تعظيم) سجده وکړه.

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

خو ابليس چي په تکبر سره يې حکم و نه مانه په کافرانو کي وشميرل شو.

قَالَ يَا ابْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَتَكْبَرُ أَمْ كُنْتَ

مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

(الله تعالی) وفرمایل: ای ابلیسه ولی دې هغه (بشر ته) سجده ونه کړه چې ما په خپل قدرت جوړ کړی، آیا (قصداً او عمدأ دې) تکبر وکړ، او که (واقعاً) د لورې مرتبې لرونکی یې؟

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾

ابلیس وویل: زه له هغه نه ډیر غوره او بهتر یم، زه دې له اوره پیدا کړی یم او هغه دې له خټې جوړ کړی دی.

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِمٌ ﴿٧٧﴾

الله تعالی وفرمایل: له دې (عالی مقام جنت نه) ووځه بې له شکه چې ته (له الهی رحمته) رټل شوی یې.

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

او تر قیامته دې زما لعنت وی په تا.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

ابلیس وویل: ای ربه تر قیامته راته مهلت راکړه.

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾

الله تعالی وفرمایل: تا ته مهلت منظور دی.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

د ټاکلی وخت تر ورځې.

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

ابلیس وویل: ستا په عزت دې زما سوگند وی چې ټول (خلک) به بې لارې کړم.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾

خو ستا مخلص بندگان به زما (له شر او وسوسو نه) په امن وی.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

(الله تعالی) وفرمایل: په حق قسم او بیشکه زما خبره حقه ده:

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

چی زه به هم دوزخ ستا او ستا له ټولو لاسپوڅو او گوډاکیانو ډک کړم.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

(ای پیغمبره) ووايه چې زه (د دین د تبلیغ په بدل کې) ستاسو نه کومه اجوره او معاوضه نه غواړم، او (قرآن) می هم له خانه، نه دی جوړ کړی.

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

(بلکه دا قرآن چې تاسو ته یې لولم) د ټولو بشری پرگنو لپاره پند او عبرت دی.

وَلَنَعْلَمَنَّ نِبَاهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

او بی له شکه به د څه مودې په تیریدو سره د (قرآن په حقانیت) پوه شی) او د هغه د وعدو او آیتونو عینی ظهور به پخپلو سترگو ووينی).

« تمت سورة ص بفضل الله و رحمته »

=====